

Izveštaj sa održavanja druge sjednice Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj i industrijskoj saradnji između Crne Gore i Češke Republike

Druga sjednica Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj i industrijskoj saradnji između Crne Gore i Češke Republike održana je u Podgorici 17. i 18. jula 2013. godine. Crnogorsku stranu predvodio je kopredsjedavajući Mješovite komisije g-din Goran Šćepanović, pomoćnik ministra ekonomije za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom, dok je češku delegaciju predvodio g-din Milan Hovorka, pomoćnik ministra za industriju i trgovinu Češke Republike.

Tokom sjednice obje strane su iznijele ključne informacije o bilateralnim trgovinskim odnosima i investicionim mogućnostima u obje zemlje, sa ciljem definisanja potencijalnih oblasti za realizaciju saradnje. Obje delegacije izrazile su zajedničko interesovanje za pronalaženje efektivnijih načina saradnje.

Na zasijedanju Komisije razmijenjene su informacije u oblastima koje su definisane kao ključne za saradnju između dvije zemlje:

- Razmjena informacija u oblasti investicionih mogućnosti u obje zemlje, unapređivanje saradnje u oblasti malih i srednjih preduzeća, spoljno-trgovinska razmjena,
- Poboljšanje saradnje u oblasti energetike, energetske efikasnosti, rudarstva i geoloških istraživanja,
- Saradnja u oblasti turizma i turističkih investicija,
- Saobraćaj i planirani infrastrukturni projekti u ovoj oblasti u narednom periodu.

Drugo zasijedanje Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju otvorili su: g-din Goran Šćepanović, pomoćnik ministra ekonomije Crne Gore i g-din Milan Hovorka, pomoćnik ministra za industriju i trgovinu Češke Republike.

Prva tema sastanka odnosila se na spoljno-trgovinske odnose između dvije zemlje i ostvarene investicije između dvije zemlje u poslednjih par godina. Strane su zajednički ocijenile da postoji potencijal za povećanje spoljno-trgovinske razmjene između Crne Gore i Češke Republike, pri čemu je potrebno raditi na unapređivanju saradnje privrednih i poslovnih udruženja.

Obje strane su se složile da treba raditi na unapređivanju saradnje u oblasti energetike, energetske efikasnosti i nafte i gasa. Strane su istakle značaj energetskog sektora u bilateralnim ekonomskim odnosima i složile se da preduzmu neophodne korake za dalji razvoj saradnje.

Posebno je istaknuto interesovanje češke strane za projekat izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja i iskazano interesovanje za postojeće tendere u oblasti korišćenja energetskih potencijala u Crnoj Gori.

Uzimajući u obzir da je jedan od značajnijih resursa u Crnoj Gori uglj, crnogorska strana je informisala o projektu Maoče, čiji je glavni cilj eksploatacija uglja, pod uslovom izgradnje termoelektrane sa procijenjenim kapacitetom od 500 MW.

Potvrđujući važnu ulogu koju mala i srednja preduzeća imaju u ekonomskom razvoju ove dvije zemlje, obje strane su se dogovorile o razmjeni iskustava i najbolje prakse u promovisanju malih i srednjih preduzeća, uključujući i njihov pristup stranim tržištima i finansiranju. Crnogorska strana izrazila je zainteresovanost za dobijanje tehničke pomoći od strane Czech export bank, u oblasti finansiranja izvoza.

Istaknuto je da je za obje zemlje veoma bitno da nastave sa promocijom turističke ponude uz intenzivnu saradnju, razvoj i jačanje međusobnih veza u oblasti turizma sa ciljem podsticanja razmjene informacija, iskustava i znanja.

Češka strana je izrazila zainteresovanost za saradnju u oblasti željezničkog saobraćaja i izrazila želu da finansijski podrži projekte u oblasti modernizacije crnogorske željezničke infrastrukture. Takođe, češka strana je predala crnogorskoj strani nacrt teksta Sporazuma o međunarodnom drumskom saobraćaju, koji bi mogao da posluži kao osnova za buduću saradnju.

Obje strane su se usaglasile da saradnja u oblasti poljoprivrede igra važnu ulogu u bilateralnim ekonomskim odnosima između dvije zemlje i dogovorile da se u okviru rada Mješovite komisije uključi i ova oblast.

Češka strana obavijestila je crnogorsku stranu o svom interesu da pregovara o Dodatnom protokolu Sporazuma za izbjegavanje duplog oporezivanja u pogledu poreza na dohodak i imovinu, kako bi se dozvolila šira razmjena podataka o porezima.

Dogovoreno je da će se sledeća sjednica Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Crne Gore i Češke Republike održati 2014. godine u Češkoj Republici, na dan koji će biti utvrđen putem diplomatskih kanala.

U Prilogu usvojeni Protokol sa II sastanka Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj i industrijskoj saradnji između Crne Gore i Češke Republike

Ocjena sjednice:

Druga sjednica Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj i industrijskoj saradnji između Crne Gore i Češke Republike je održana u skladu sa planiranom agendom i uz prisustvo svih relevantnih predstavnika obje zemlje. Rezultat sjednice predstavlja niz konkretnih predloga za saradnju koji se odnose na prioritete oblasti ekonomske saradnje između Crne Gore i Češke Republike.

Predlog zaključaka:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2013. godine usvojila Izvještaj sa održavanja druge sjednice Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj i industrijskoj saradnji između Crne Gore i Češke Republike, održane u Podgorici, 17. i 18. jula 2013. godine.

PROTOKOL
sa
DRUGOG SASTANKA MJEŠOVITE KOMISIJE ZA EKONOMSKU I
INDUSTRIJSKU SARADNJU IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE
ČEŠKE

Podgorica, 17-18 jul 2013. godine

Drugi sastanak Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Crne Gore i Republike Češke (u daljem tekstu: „Komisija“) održao se 17. i 18. jula u Podgorici.

Zasjedanje Mješovite komisije se održalo na osnovu člana 8 Sporazuma o ekonomskoj i industrijskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke, koji je potpisan 27. aprila 2011. godine na Cetinju.

Delegaciju Crne Gore predvodio je g-din Goran Šćepanović, pomoćnik ministra ekonomije za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom, predsjedavajući crnogorske delegacije.

Delegaciju Republike Češke predvodio je g-din Milan Hovorka, pomoćnik ministra industrije i trgovine Republike Češke, predsjedavajući češke delegacije.

G-din Šćepanović i g-din Hovorka informisali su o oblastima u kojima je moguće unaprijediti saradnju između Crne Gore i Republike Češke.

Članovi crnogorske i češke delegacije, koji su prisustvovali Drugom sastanku Komisije, navedeni su pojedinačno u Prilogu 1 i Prilogu 2.

Strane su razmijenile informacije o ciljevima i rezultatima ekonomske politike Crne Gore i Republike Češke. Zaključeno je da se odnosi između ove dvije zemlje povoljno razvijaju, ali da još uvijek ima prostora za dalji razvoj ekonomske saradnje.

Obje delegacije izrazile su zajedničko interesovanje za dalje jačanje bilateralne saradnje i pronalaženje efektivnijih načina saradnje.

Komisija je održala sastanak u skladu sa sljedećim dnevnim redom:

- I. Procjena bilateralnih trgovinskih odnosa, tendencije u razvoju biznisa, razmjena iskustava i razmatranje investicionih uslova, mala i srednja preduzeća
- II. Bilateralna ekonomska saradnja na polju energetike i energetske efikasnosti
- III. Saobraćaj i planirani infrastrukturni projekti
- IV. Saradnja u sektoru turizma

- I. Procjena bilateralnih trgovinskih odnosa, tendencije u razvoju biznisa, razmjena iskustava i razmatranje investicionih uslova, mala i srednja preduzeća**

Crnogorska i češka strana razmatrale su napredak bilateralnih trgovinskih odnosa i raspravljale o mogućim načinima povećanja trgovinskog prometa i unapređenja trgovinske i ekonomske saradnje kroz razne aktivnosti, kao što su: učešće na

sajmovima i izložbama, organizacija radionica i trgovinskih misija u obje zemlje, bliska saradnja između poslovnih udruženja i zajednica.

Obje strane iznijele su podatke koje se odnose na trgovinu između Crne Gore i Republike Češke.

Prema podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT), trgovinska razmjena između Crne Gore i Republike Češke iznosila je 21,1 mil EUR u 2012. godini, što je 19,8% manje nego u 2011. godini. Ukupan izvoz u ovom periodu iznosio je 2,7 mil EUR, što je manje za 51,8%, dok je uvoz iznosio 18,4 mil EUR, 11,2% manje nego u 2011. godini.

U toku 2012. godine, najvažniji proizvodi koji su se uvozili iz Republike Češke, bili su: mineralna goriva i ulja (4,6 mil EUR), električne mašine i oprema (2,8 mil EUR), vozila i njihova oprema (2,6 mil EUR), mehanizacija i mehanički uređaji (1,7 mil EUR), dok je Crna Gora uglavnom izvozila sljedeće: mineralna goriva i ulja (2,0 mil EUR), gvožđe i čelik (0,3 mil EUR), mineralne rude i otpaci metala (0,2 mil EUR).

Crnogorska strana naglasila je da je ukupna trgovinska razmjena između Crne Gore i Republike Češke u periodu od januara do maja 2013. godine iznosila 7,3 mil EUR, od čega je izvoz iznosio 3,2 mil EUR i bio je viši od izvoza u istom periodu prethodne godine, dok je ukupan uvoz iznosio 4,1 mil EUR i bio je niži za 54% od onog u periodu od januara do maja 2012. godine.

Na osnovu podataka dobijenih iz Centralne banke Crne Gore, ukupne strane direktne investicije iz Republike Češke u Crnu Goru iznosile su 2.441.658,39EUR u 2012. god., od čega je u domaće kompanije i banke uloženo 5.725,00 EUR, dok je 1.104.020,90EUR uloženo u nekretnine. Crnogorska strana je obavijestila drugu stranu da je do prvih investicija iz Republike Češke došlo u 2006.god. u iznosu od 1,1 mil EUR. Najviše investicija bilo je u 2012. godini (2,4 mil. €). Ukupne investicije iz Republike Češke u periodu od 2006. godine do 2012. godine iznosile su 9,3 mil EUR.

Prema podacima Zavoda za statistiku Češke Republike, ukupna trgovinska razmjena između Republike Češke i Crne Gore u 2012. godini iznosila je 19.865.000 EUR. Izvoz iz Republike Češke u Crnu Goru iznosio je 18.590.000 EUR, dok je uvoz iz Crne Gore u Republiku Češku iznosio 1.275.000 EUR.

Češka Nacionalna Banka nije zabilježila ni jednu crnogorsku investiciju u Republiku Češku u 2012. godini.

Strane su ustanovile da razlike u statističkim podacima dvije države, koji se odnose na trgovinu i investicije mogu biti povezane sa korišćenjem različite statističke metodologije.

Crnogorska strana izrazila je zainteresovanost za dobijanje tehničke pomoći od odgovarajućih čeških institucija u oblasti finansiranja izvoza.

Za proširenje saradnje između dvije strane na polju investicija, bilo bi korisno:

- Organizovanje poslovnih seminara, investicionih foruma i sajmova
- Organizovanje vladinih misija
- Razmjena informacija i iskustava o preduzetim mjerama u cilju unapređivanja investicionih uslova.

U saradnji sa češkim ekonomskim institucijama (Češka Privredna komora, Industrijski sindikat Republike Češke, itd.) Privredna komora Crne Gore će ohrabrivati i stimulisati aktivnosti kroz poslovni sektor u cilju daljeg širenja i unapređenja bilateralne saradnje u svim oblastima ekonomije, naročito u oblasti energetike, industrije, infrastrukture i turizma. Privredna komora Crne Gore podržaće aktivnosti koje se odnose na promovisanje prioritetnih investicionih projekata, kao i ostalih projekata od zajedničkog interesa za Crnu Goru i Republiku Češku.

U skladu da Memorandumom o razumijevanju, koji je potpisan između Vlade Republike Češke i Vlade Crne Gore (27. aprila 2011. godine, na Cetinju) i sastanku Komisije, koji je održan 28. marta 2012. godine u Pragu, u vezi sa unapređenjem i jačanjem kapaciteta malih i srednjih preduzeća, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća predložila je sledeće:

- Razmjenu informacija o politikama i mjerama za promociju malih i srednjih preduzeća, naročito u pogledu strategija i izvještaja koji se tiču posebnih projekata i aktivnosti, koje pružaju podršku malim i srednjim preduzećima
- Uspostavljanje i održavanje raznih oblika saradnje, radi jačanja institucionalne saradnje između dvije države
- Podsticanje saradnje između čeških i crnogorskih malih i srednjih preduzeća, organizovanjem ekonomskih misija, trgovinskih sajmova i izložbi, prenosom iskustava i znanja
- Saradnju u okviru projekta Evropska mreža preduzetništva
- Saradnju na projektima koji se finansiraju iz fondova Evropske unije

Češka strana predstavila je dosadašnja dešavanja koja se tiču vladine podrške malim i srednjim preduzećima u cilju uspostavljanja povoljne poslovne klime i olakšavanja pristupa finansiranju, i obavijestila drugu stranu o glavnim ciljevima i prioritetima Strategije podrške malim i srednjim preduzećima za period od 2014.-2020. godine, koju je usvojila Vlada.

Potvrđujući važnu ulogu koju mala i srednja preduzeća imaju u ekonomskom razvoju ove dvije zemlje, obje strane su se dogovorile o razmjeni iskustava i najbolje prakse u promovisanju malih i srednjih preduzeća, uključujući i njihov pristup stranim tržištima i finansiranju.

Strane su razgovarale i mogućnostima korišćenja postojećeg ugovora kao osnove ili dopune istog, kako bi zajednički prioritetni projekti postali izvodljivi.

II. Bilateralna ekonomska saradnja na polju energetike, energetske efikasnosti i rudarstva

Strane su potvrdile značaj i prioritet energetske sektora u bilateralnim ekonomskim odnosima i složile se da olakšaju razvoj saradnje koja se odnosi na energetiku.

Sektor energetike predstavlja ključno polje u bilateralnim ekonomskim odnosima između Crne Gore i Republike Češke.

Strane su razmijenile informacije o napretku u oblasti energetike u objema državama i njihovim ciljevima na polju energetike.

Strane su se složile da je neophodno da se unaprijedi saradnja na polju energetike, naročito u oblastima obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti.

Što se tiče projekata izgradnje malih hidroelektrana na vodotoku Bijela i Bukovica (opština Šavnik), crnogorska strana je obavijestila drugu stranu da je nedavno počela procedura otvorenog nadmetanja za ove projekte. Crnogorska strana je izjavila da se projekat izgradnje mini hidroelektrane na vodotoku Vrelo (opština Bijelo Polje) uspješno sprovodi.

Crnogorska strana je prepoznala značajan interes češke kompanije HYDROPOL povodom investiranja u projekte hidroelektrana u Crnoj Gori. Za ove potrebe, HYDROPOL je uspostavio dugoročnu stratešku saradnju sa nekoliko crnogorskih opština. Crnogorska strana je takođe potvrdila značajne reference HYDROPOL-a u regionu, prije svega ima uspješno realizovan projekat 40 MW BOT u Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji.

Razgovarajući o bilateralnoj ekonomskoj saradnji, istaknuta je ponuda češke kompanije „Škoda Praha“ za izgradnju II bloka TE PLJEVLJA. Obje strane su izjavile da uključivanje kompanije „Škoda Praha“ u realizaciju projekta donosi značajnu prednost u obliku pristupa uslugama Češke Izvozne banke i Korporacije za osiguranje i garanciju izvoza EGAP.

Kompanija Škoda Praha je Elektroprivredi Crne Gore dostavila indikativnu ponudu za izgradnju II Bloka TE, zasnovanu na fizibiliti studiji, dizajnu i izradi obezbjeđenoj od strane ESOTECH. U sklopu ponude kompanija je analizirajući svoje interne kapacitete i sposobnosti kooperanata ponudila paket aktivnosti. Indikativna ponuda obuhvata sve aktivnosti u vezi sa EPC izvršenjem ugovora. Isporuka postrojenja i opreme će se vršiti u skladu sa INCOTERMS 2010 Delivery at Place (isporuka na mjestu).

U junu 2013. godine, predstavnici Elektroprivrede Crne Gore (EPCG) posjetili su dvije češke elektrane: električnu centralu na ugalj Tušimice, 4x200 MW, projekat obnavljanja koji trenutno izvodi ŠKODA PRAHA, i električnu centralu na ugalj Ledvice, izvođenje projekta nove Jedinice od 660 MW, koja je u izgradnji. Na osnovu njihove posjete i indikativne ponude akcionari Elektroprivrede Crne Gore odlučili su da pokrenu ograničenu tendersku proceduru. ŠKODA PRAHA je dobila tenderski poziv od Elektroprivrede Crne Gore ako prvi učesnik i predstavila je svoju tehničku, finansijsku i komercijalnu ponudu 16. jula 2013. godine.

Projekat TE Pljevlja predstavlja izuzetnu šansu za buduću saradnju Crne Gore i Republike Češke u sektoru energetike i mogući prioritetni projekat bilateralne saradnje.

Crnogorska strana naglasila je zadovoljstvo saradnjom sa Vladom Republike Češke na polju istraživanja hidropotencijala, pogotovo u pogledu malih vodotoka. Katastar mini hidroelektrana sa snagom od 1 MW napravljen je na teritoriji 13 crnogorskih opština: Kolašin, Mojkovac, Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Plav, Rožaje, Pljevlja, Žabljak, Šavnik, Plužine, Nikšić i Danilovgrad.

Crnogorska strana je izrazila interes za dobijanje tehničke pomoći od odgovarajućih čeških institucija na polju evropskih integracija u sveopštem energetsom sektoru.

Obje strane su iskazale spremnost za razvoj saradnje na polju obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti, njegovanjem direktne komunikacije među vladinim institucijama nadležnim za ovu oblast.

Crnogorska strana je pružila informacije o projektu Maoče, koji će predstavljati prvu veću elektranu u Crnoj Gori nakon 30 godina. Imajući na umu da je najznačajniji i najveći izvor minerala u Crnoj Gori uglj, glavni cilj projekta Maoče je eksploatacija uglja, pod uslovom izgradnje termoelektrane sa procijenjenim kapacitetom od 500 MW.

III. Saobraćaj i planirani infrastrukturni projekti u ovoj oblasti

Češka strana je predstavila nacrt teksta Sporazuma o međunarodnom drumskom saobraćaju, koji bi mogao da posluži kao osnova za buduću saradnju. Novi Sporazum će zamijeniti zastarjeli dokument bivše Savezne Republike Jugoslavije.

Vežano za željeznički saobraćaj, češka strana izrazila je spremnost za nastavak saradnje, sa ciljem podrške modernizacije i bezbjednosti crnogorske željezničke infrastrukture.

Obje strane cijene dobru postojeću saradnju koja je dokazana na već izvršenoj 4. fazi projekta modernizacije na liniji Podgorica – Nikšić, koju sprovode češke kompanije zajedno sa AŽD Praha. Češka strana će nastaviti da njeguje inicijative čeških privatnih holding društava u željezničkoj stanici Podgorica i zadovoljna je njihovim uspjehom u vezi sa tim.

Obje strane smatraju da sljedeća faza u vezi s modernizacijom sistema telekomunikacije i signalizacije glavne stanice Podgorica može biti prioritetan projekat bilateralne saradnje u ovom sektoru.

Crnogorska strana je naglasila zadovoljstvo rekonstrukcijom pruge Podgorica-Nikšić. Modernizacija infrastrukture u oblasti željezničkog saobraćaja je oblast u kojoj postoji mnogo potencijala za saradnju između crnogorskih i čeških kompanija.

Obje strane su odlučile da podrže redovnu razmjenu informacija povodom predstojećih tendera za projekte izgradnje i infrastrukture u objema zemljama.

IV. Saradnja u sektoru turizma

Strane su se dogovorile da nastave sa saradnjom u sektoru turizma. U tom pogledu, strane su predložile inicijativu u sledećim oblastima:

- Jačanje i unapređivanje saradnje u oblasti turizma u skladu sa važećim zakonodavstvom obje države, uključujući međunarodne sporazume, koji su na snazi između ove dvije države, kao i unutar okvira međunarodnih turističkih organizacija
- Podsticanje bilateralne turističke razmjene i promovisanje razvoja saradnje i uspostavljanje direktnih kontakata između turističkih organizacija, putničkih agencija, ostalih relevantnih preduzeća i organizacija iz obje države koje djeluju u oblasti turizma, kako bi se pojačala turistička razmjena između dvije države
- Podsticanje međusobnog učešća na međunarodnim izložbama, sajmovima, konferencijama i seminarima, ostalim međunarodnim promotivnim, informativnim i naučnim turističkim događajima koji se organizuju na teritoriji njihovih država.

Ove se aktivnosti mogu sprovoditi kroz mješovitu turističku komisiju, studije i procjenu postignutih rezultata u oblastima saradnje u turizmu, sa ciljem saradnje u oblasti turizma koja se razvija između ove dvije države. Učesnici mogu pozvati eksperte i predstavnike iz privatnog sektora iz obje države da prisustvuju sastancima mješovite komisije.

Crnogorska strana je izjavila da je Svjetski savjet za putovanja i turizam naveo Crnu Goru kao jednu od 5 najbrže rastućih turističkih destinacija u svijetu sa značajnim rastom turističkih posjeta godišnje, navodeći da Crna Gora nije samo globalna turistička destinacija, već je i destinacija privlačna za investicije sa kapitalom investiranim iz preko 100 zemalja širom svijeta. Ovo je čini destinacijom povoljnom za investicije sa odličnim uslovima za privlačenje ozbiljnih investitora i preduzetnika.

Obje strane su naglasile značaj njegovanja saradnje u oblasti turizma, koji ima značajan potencijal za dalju razvoj crnogorsko-čeških odnosa.

Crnogorska strana predložila je uspostavljanje saradnje u sljedećim oblastima:

- promocija turističkih proizvoda dvije države praćena intezivnom saradnjom između nacionalnih turističkih organizacija i drugih tijela, koja su direktno ili indirektno uključena u stvaranje proizvoda;
- razvoj i jačanje zajedničkih odnosa u sektoru turizma dvije države sa ciljem daljeg upoznavanja istorijske, kulturološke i socijalne realnosti dvije nacije;
- njegovanje razmjene i dijeljenja informacija vezanih za turizam, znanje i iskustvo i istraživanje u turizmu i povezanim granama i
- njegovanje saradnje između javnih i privatnih sektora, kao i saradnje kroz međunarodne organizacije usmjerene na putovanja i turizam, u cilju olakšavanja usklađivanja sa globalnim trendovima.

Obje strane su se složile da unaprijede saradnju u pogledu:

- Inovativne prakse za programe manjeg obima, eko i odgovorni seoski turizam (Baštinske staze, Zelene staze, Geoparkovi) uspostavljanje Mješovite turističke radne grupe.
- Dalje modernizacije postojećih hotelskih kapaciteta - wellness/spa kapaciteti
- Razvoja zimskog turizma i ostalih aktivnosti u prirodi
- Poboljšanja kvaliteta usluga na svim nivoima,
- Saradnje u vezi reklamiranja, promotivnog materijala, informacija i razmjene statističkih podataka.

Obje strane su se složile da bi postojanje direktne avio linije između ove dvije države pomoglo i daljem razvoju bilateralnih turističkih i ekonomskih odnosa uopšte.

Crnogorska strana izrazila je zainteresovanost za dobijanje mišljenja od vodećih turoperatora, koji dovode turiste iz Republike Češke u Crnu Goru o mogućim poboljšanjima koja bi dovela do povećanog broja turista između ove dvije države.

V. Ostala pitanja

Finansije

Češka strana obavijestila je crnogorsku stranu o svom interesu da pregovara o Dodatnom protokolu Sporazuma za izbjegavanje duplog oporezivanja u pogledu poreza na dohodak i imovinu, kako bi se dozvolila šira razmjena podataka o porezima. Češki eksperti su spremni da odmah započnu pregovore.

Na sastanku Mješovite komisije raspravljalo se i o pitanju izmirenja klirinškog duga. Češka strana je obavijestila crnogorsku stranu o predstojećim pregovorima eksperata sa srpskom stranom (septembar 2013. godine) u vezi sa pitanjem važenja nekih pravnih dokumenata kao i o mogućim daljim koracima koji će voditi do izmirenja duga. Češka strana je predložila da se održi sličan ekspertski sastanak sa crnogorskom stranom nakon prve runde pregovora sa Srbijom (oktobar/novembar 2013. god.)

Mješovita komisija je pohvalila visok nivo saradnje između Ministarstava finansija u oblasti tehničke pomoći. Saradnja je predviđena Memorandumom o saradnji između Ministarstva finansija Republike Češke i Ministarstva finansija Crne Gore, koji je zvanično potpisan na sastanku između češkog i crnogorskog Ministra finansija 27. marta 2012. godine.

Obje strane su se složile da trgovina u oblasti poljoprivrede igra značajnu ulogu u bilateralnim ekonomskim odnosima. Iz tog razloga je predloženo da se sektor poljoprivrede uključi u aktivnosti Komisije.

Strane su se dogovorile da se sljedeći sastanak Komisije održi u 2014. godini u Republici Češkoj.

* * *

Sačinjeno i potpisano u Podgorici, dana 18. jula 2013. godine u dva primjerka na engleskom jeziku.

G-din Goran Šćepanović

G-din Milan Hovorka

Pomoćnik ministra ekonomije
Crne Gore

Pomoćnik ministra industrije i trgovine
Republike Češke

Prilog I

Spisak članova crnogorske delegacije

Goran Šćepanović	Pomoćnik ministra za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom, Ministarstvo ekonomije, kopredsjedavajući
Dragica Sekulić	Pomoćnica ministra za energetska efikasnost, Ministarstvo ekonomije
Vladan Dubljević	<u>Pomoćnik ministra za rudarstvo i geološka istraživanja, Ministarstvo ekonomije</u>
Željka Radak Kukavičić	Pomoćnica ministra za turističku strategiju i politiku, Ministarstvo održivog razvoja i turizma
Ivana Gardašević	Šef Odsjeka za bilateralne ekonomske odnose sa inostranstvom, Ministarstvo ekonomije
Goranka Lazović	Savjetnica u Ministarstvu održivog razvoja i turizma
Radmila Damjanović	Savjetnica u sektoru za energetiku, Ministarstvo ekonomije
Nebojša Obradović	Direktor, Direkcija za željeznice
Nina Drakić	Privredna komora Crne Gore
Dragan Darmanović	Načelnik odsjeka za javni dug, Ministarstvo finansija
Vesna Nikčević	Generalni direktorat za ekonomsku diplomatiju i kulturnu saradnju, Ministarstvo za vanjske poslove i evropske integracije
Anđela Gajević	Savjetnica u Direktoratu za razvoj malih i srednjih preduzeća
Ratko Stijepović	Direktor sektora za elektrotehničke poslove, Željeznička infrastruktura Crne Gore, AD Podgorica
Ivona Savićević	Sektor za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom, Ministarstvo ekonomije

Spisak članova češke delegacije

G. Milan Hovorka	Pomoćnik ministra industrije i trgovine Republike Češke (MIT), kopredsjedavajući
Gđa Hana Hubáčková	Ovlašćeni i opunomoćeni Ambasador Republike Češke u Crnoj Gori
G. Václav Dobeš	Šef Konzularne kancelarije Republike Češke u Crnoj Gori
G. Luboš Joza	Ambasada Republike Češke u Beogradu, Šef ekonomskog odsjeka
G. Jozef Kollár	Ministarstvo vanjskih poslova, službenik za podršku klijentima, Odsjek za bilateralne ekonomske odnose
G. Izudin Gušmirović	Šef MIT kancelarije u Crnoj Gori
G. Svatopluk Čech	MIT, službenik zadužen za Zapadni Balkan
G. Jiří Michovský	MIT, zamjenik Direktora Odsjeka za inovacije i investicije
G. Zdeněk Danielovský	MIT, savjenik pomoćnika ministra za industriju i energiju
G. Zbyněk Peška	MIT, službenik za podršku klijentima
G. Jakub Jaroš	MIT, službenik za podršku klijentima, Odsjek za evropske poslove i unutrašnje tržište
Gđa. Michala Davídková	Ministarstvo finansija, službenik za podršku klijentima, Jedinica za međunarodnu zaštitu investicija i stranih potraživanja
G. Petr Plašil	Ministarstvo finansija, službenik za podršku klijentima, Jedinica za međunarodnu zaštitu investicija i stranih potraživanja
G. Pavel Mráz	Češka Izvozna banka (CEB), zamjenik direktora, odsjek za izvoz i projektno finansiranje
G. Martin Švéda	CEB, kreditni menadžer, odsjek za izvoz i projektno finansiranje
Gđa Dana Pučelíková	EGAP, Direktor Odsjeka za osiguranje izvoznih kredita
Gđa Klára Mikulíková	Ministarstvo transporta Republike Češke, Šef jedinice, Odsjek za spoljne poslove i EU
Gđa Ludmila Píšová	Ministarstvo za regionalni razvoj Republike Češke, odsjek za turizam
Gđa Tatjana Reiterová	Ministarstvo za regionalni razvoj, odsjek za turizam

Predstavnici privatnog sektora:

G. Miloš Mostecký	kompanija Škoda Praha
G. René Šigut	kompanija AŽD
G. Oldřich Boďa	kompanija VHS Brno
Gđa. Monika Rozmanová	kompanija VHS Brno
G. Milorad Krstić	kompanija Hydropol